TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

JOHN VÄLIMÄKI, Editor & Manager

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
TELEPHONE — Office 365; Editorial Dep't 832.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

KENEN EDUKSI TÄSSÄKIN PITÄÄ VALHETELLA?

Tuplajuulaistemme tavaksi on tullut valhetella, valhetella agitatsionipuheissa ja kirjotuksissa, tilastoissa, käännöksissä ja kaikessa muussa. Varsinkin on tämä totta suomalaisten tuplajuulaisten äänenkannattajaan, Industrialistiin nähden. Siinä ei useinkaan tapaa muuta totuuden pätkää kuin sen, että tuplajuu on kovassa rahanpuutteessa.

Tälle on yleensä jo niin totuttu ettei kukaan enää juuri viitsi nähdä vaivaa ruveta vaatimaan tuolta julkaisulta totuutta. Valhettelemista pidetään jo sen ohjelmaan kuuluvana.

Sen valhetteleminen on jotenkin ymmärrettävää, mikäli on kysymyksessä täkäläiset olot ja suhteet toisten liikkeiden kanssa. Siinä voidaan pitää heidän omassa keskuudessaan lieventävänä asianhaarana sitä seikkaa, että täytyy siten koettaa kilpailussa voittaa sosialistit, joita Industrialisti pitää pahimpina vihollisinaan. Mutta mitä on sanottava tämän liikkeen jatkuvista hyökkäyksistä sitä keräystä vastaan mitä täällä on toimitettu Suomen työväenliikkeen avustamiseksi? Siinä ei ainakaan luulisi tulevan kilpailunkaan kysymykseen. Sillä eihän nuo varat tule hyödyttämään täkäläisiä sosialisteja paremmin kuin industrialisteja-kaan, vaikka nuo rahat sosialistipuolueen kautta kerätäänkin.

Kaiken sen aikaa kun noita varoja on kerätty niin sanotun miljoonan markan kassan nimellä, on Industrialisti ja sitä tukeva joukko tehnyt vähintään yhtä paljon työtä tuon keräyksen estämiseksi kuin on niissä piireissä joissa "iiveeläisiä" enimmän asustaa, tehty sen keräämiseksi. Siinä kai onkin lyödettävissä syy siihen, että keräys esimerkiksi Minnesotassa on niin huonosti onnistunut. Koko valtiosta on tullut vaan muutama dollari. Siltä taholta on uskotettu, ettei tuo rahasto ikänä tule Suomeen menemään, vaan että "keltaset poosut sen pistävät täällä pussiinsa." Tätä juttua on sitten tuota lehteä kannattavat "kirkassilmäiset" kaverit kilvan suu vaahdossa saarnanneet joka paikkakunnalla.

Vielä nytkin, jolloin rahasto, mitä sitä siihen on saatu, tullaan kurssin sopivimmillaan ollessa lähettämään Suomeen, ellei sitä jo ole lähetetty, ja vaikka Industrialistikin tämän hyvin tietää, uskottaa se lukijoilleen että rahasto olisi haudattuna täällä niin syvälle Toverin ja muiden järjestön laitosten hommiin ettei ole toivoa sen Suomeen menemisestä. Ketä Industrialisti luulee tällaisella menettelyllä auttavansa? Tuplajuuta vaiko Suomen työväenliikettä? Tuplajuuta on se tuon keräyksen boykoteerauksella auttanut niin paljon, että sen oma keräys poliittisten vankiensa hyväksi on siitä kärsinyt. Monet jotka muuten olisivat halunneet auttaa tuplajuulaistenkin oikeustaistelua, ovat kiel täytyneet ja kieltäytyvät edelleenkin siitä, nähdessään mitä sillä taholla annetaan vastapalvelukseksi kun muut samallaista apua tarvitseisivat. Suomen työläisiä, joiden puolesta se on ollut puhuvinaan, on se auttanut niin paljon ,että keräys on jäänyt hyvän joukon pienemmäksi tuloksiltaan ja se apu, mitä he niin kipeästi tarvitsevat taistelujärjestöjensä nostamiseksi, niinollen on pienempi. Tätä kai Industrialisti on halunnutkin, koska siinä on yhtenään kielletty panemasta nikkeliäkään tuohon avustukseen, vielä senkin jälkeen, kun nähtiin että Suomen työväenliike alkaa yhä jyrkistyä, minkä enempi se ehtii kapinan aikaisista haavoista toipua.

Ja jos asia olisi todella siten, että noita rahoja olisi käytetty siten kun Industrialisti selittää, esimerkiksi Toverin liikkeen tukemiseksi, vaikkapa vaan lainaamallakin, niin olisi asiassa jotakin syytä huutaa petoksesta, vaikkapa ei olisi ollut osallisena tuota rahastoa keräämässäkään. Mutta kun hyvin tiedetään, että tuo rahasto on aivan koskemattomana pankissa toimeenpanevan komitean tallettamana, odottamassa aikaa milloin sen voi edullisimmin markoiksi vaihtaa, on tuollainen parjaus vähän enempi kuin puoluetaistelussakaan olisi tarpeellista sanoa. Se on kroonillisen valhettelutavan ilmaus, tavan, johon turvautuu ainoastaan sellainen jolle valhetteleminen on mennyt niin jo veriin ettei enää voi vahingonssakaan totta puhua.

Mutta kenen eduksi ja minkätähden pitää tässäkin tapauksessa valhetella?

Itse valheen tekijä siitä ei hyödy muuta kuin sen, että sen juttuja entistäkin vähemmän uskotaan? Olisiko niin että ne suojelus-sopimukset, joilla terästrusti antaa tuota lehteä julkasta, vaativat oman maineensa menettämisen uhallakin tuon lehden aina sosialistisen liikkeen asioista valhettelemaan?

WASHINGTONIN KOMMUNISTIEN PUUHISTA.

Washingtonin valtion kommunistisen työväenpuolueen viimeinen kuukausitilitys osottaa puolueessa olleen marraskuun ajalla kokonaista *kaksisataa neljäkymmentä yksi täysin maksanutta jäsentä.*

Lokakuun ajalla, jolloin puolue vielä kuului sosialistipuolueeseen, oli täysin maksaneita jäseniä 460. Siis yli kaksisataa jäsentä on jäänyt syrjään puolueesta sen jälkeen kun kommunisteihin on yhdytty.

Puoluesihteeri valittelee, että vaikka "vallankumouksellinen innostus kuohuu yli äyräiden" ei puolueen asiain parantamiseksi tehdä mitään, ei makseta jäsenmaksuja, eikä muutenkaan toimita puolueen eteen. Joissakin osastoissa ilmottaa sihteeri myskin oltavan epäilevällä kannalla siitä oliko sosialistipuolueesta eroaminen viisasta.

Tällaisessa tilassa on nyt Washingtonin sosialistipuolue, joka muutamia vuosia takaperin oli yksi parhaimmin järjestyneitä valtioita koko maassa. Syy ei suinkaan ole kommunisteissa yksinään. Suurin osa jäsenistöstä on ajautunut sodan ajalla niihin järjestöihin, mitkä nyt hommailevat kolmiliiton nimellä ja yleispolitiikassa kannattavat itsenäistä työväen puoluetta. Mutta ne jätteet mitä sosialistipuolueessa jälellä oli, sensijaan että olisivat ryhtyneet pommittamaan tätä todella scheidemanilaista sosialistien järjestöä hajalle ja valtaamaan entistä asemaansa, pyrkivät toiseen äärimäisyyteen ja alkoivat syyttelemään puolueelle uskollisena pysyneitä "johtajia" ja jäseniä siitä mihin edellämainitut olivat syyllisiä, vallankumousaatteiden pettämiseen.

Toista tietä kulkien olisi Washingtonissa nyt voimakas sosialistipuolueen järjestö. Siitä on todistuksena nykyisen väliaikaisen puoluesihteerin toimintakertomus viimeiselle valtiokonventsionille. Hän sanoo, että heti aserauhan jälkeen alkoi puolue nopeasti elpyä. Uusia jäseniä tuli jokapuolelta ja entiset alkoivat toimia innokkaasti kun pahimmat sota-ajan esteet oli poistettu, mutta sitten alkoi vasemmistolaisuus-agitatsioni itse puolueen sisällä ja se lamautti jälleen kaiken toiminnan huonommaksi kuin se oli ollut sodan ajalla.

Mutta olihan kommunistipuolueeseen yhtymisestä Washingtonissa se hyöty että sosialistipuolueen toiminta siellä saatiin tilapäisesti lopetettua. Sen päälle kai nyt jotkut siellä niin riemuitsevat, ettei niin pientä seikkaa kuin uuden puolueen tukemista, jonka eduksi tuo teh tiin, kannata enää ollenkaan muistaa. Kommunistien toiminta tässäkin tapauksessa näyttelee pahasti vastavallankumouksellisten osaa.

POLTTOPUU-KYSYMYS MINNESOTASSA.

Minnesotan valtion nykyinen ylen viisas kuvernööri on sitä mieltä, että siinä valtiossa olisi nyt ruvettava polttamaan turpeita, sentähden että polttoaineista on kova puute ja valtiossa olisi paljon suomaita joista voisi pusertaa polttoturvetta.

Jos tämä esitys tulisi esimerkiksi Minnesotan naapurivaltiosta Pohjois-Dakotasta, olisi tuollainen esitys ymmärrettävää, mutta kun se tulee Minnesotasta, jossa viimeiset viisitoista vuotta on joka kesä poltettu satojen tuhansien eekkerien ala metsää aivan tahallisesti, ilman että valtio, joka nyt osottaa niin suurta huolellisuutta polttoaineisiin nähden, olisi pannut tikkua ristiin sen estämiseksi, tuntuu tuo esitys vähän naurettavalta.

Mutta kun metsät on poltettu noin vaan huvin vuoksi, niin nyt kai sopii ruveta polttamaan turpeita lämmittämistä varten. Saahan siinäkin taas joku yhtiö uuden tienestialan kun ostaa ensinnä turvetta $1.25 eekkerin valtiolta ja sitten myy sitä $25 tonnin kuluttajille.

ONKO SIELLÄKIN VARKAITA?

Tuplajuun pääkortteerista ilmoitetaan, siellä olevan niin kovan rahapulan että ellei rahallista apua ala pian tulemaan jäsenistöltä, täytyy koko pääkonttoorin toiminta lopettaa. Syyksi köyhyyteen sanotaan, että se johtuu etupäässä niistä monista oikeusjutuista joita liitto on viime aikoina saanut vastaansa ympäri maan. Tämä on luonnollista. Mutta on siellä ollut vielä muitakin syitä mitkä ovat kassan niin tyhjäksi saattaneet, että koko pääkonttorin toiminta uhkaa sentähden loppua. Kirjelmässä sanotaan nimittäin näin: "Monia eri syitä on olemassa että kassa on mennyt tyhjäksi. Yksi ja kaikkien suurin tekijä on siihen se vaino, mikä on kohdistettu järjestöämme vastaan yli maan. Muita sivuseikkoja, jotka ovat olleet myöskin vaikuttamassa, on koetettu poistaa ja tehdä niissä suhteissa korjauksia niin paljon kuin on ollut suinkin mahdollista."

Industrialisti joka muitten kassa-asioista on pitäynt niin hyvää huolta voisi hyväntahtoisesti meille selvittää mitä nuo muut "sivuseikat" ovat olleet, jotka kassan tyhjentymiseen ovat niin edistävästi vaikuttaneet.

MIKÄ AIHEUTTAA FIUMEN RETTELÖT?

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., Jan. 2, 1920, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Me olemme saaneet lukea pitkiä kertoumksia kapteeni d'Annunzion seikkailuista Fiumessa. Suurin osa meistä tuskin on käsittänyt mikä on koko tämän Fiumen kysymyksen takana. Italialainen kenraali Robilant, puhuessaan Italian senaatille joku päivä sitten antoi tähän kysymykseen ehkä parhaimman selityksen. Hän sanoi: "Englantilais-amerikalainen kauppa, tarvitessaan Fiumen satamaksi, josta voi tunkeutua keski-Europaan, katsoi edullisemmaksi jättää sen pikkumaan käsiin kuin jonkun suuren vallan kontrollin alle. Tätä suunnitelmaa tuki rauhan konferenssi, joka oli suosiollinen Slaavilaiselle kansalle, toivoen sen muodostavan esteen Saksan ylösnousemuksen tielle. Englantilais-Amerikalainen kapitalismi valitsi kolme satamaa tarkotuksilleen: Fiumen, Danzigin ja Konstantinopolin, jättäen ensimäisen Jugo-Slavialle, toisen Puolalle ja viimeisen Turkille. Viimeksi mainittu maa on kansainliiton kontrollin alla ja kaikki tietävät kansainliiton olevan Anglo-Saksilaisten käsissä."

Kenraali Robilant on Italian edustajana liittolaisten välisessä militarikomissionissa, joten hän tietää mistä tässä asiassa on kysymys.

Kommunistit ja syndikalistit

Kaikissa maissa missä parlamenttaariseen toimintaan luottaneiden sosialistien keskuudessa on joistakin kysymyksistä syntynyt niin vakavia erimielisyyksiä, että puolue on näiden erimielisyyksien johdosta hajonnut ja toinen osa muodostanut kommunistipuolueita, jotka vallankumouksellisen tilanteen tähden ovat alkaneet hyleksimään vanhaa parlamenttaarista taistelutapaa, jättäen sen ohjelmistoonsa korkeintaan toisarvoiseksi taisteluaseeksi, ovat nämä uudet puolueet saaneet huomattavan kannatuksen syndikalisteilta, jotka aina ovat olleet kaiken parlamenttaarisen toiminnan vastustajia. Yhteistoiminta kommunistien ja syndikalistien välillä on sitten näyttänyt mahdolliselta, niinkauan kun vallankumouksellinen tilanne on kestänyt, se on, niinkauan, kun on toivottu että yhteiskunnallinen vallankumous on väkivoimin, pikaisesti toteutettavissa. Mutta niinpian kun sodan tuottama äkkinäisen väkivaltaisen vallankumouksen toivo on entisten sosialistien mielestä alkanut vähentymään ja he ovat jälleen alkaneet katselemaan parlamenttaarista toimintaa uudelleen etualalle otettavaksi taistelukeinoksi, on sopusointu kommunistien ja syndikalistien välillä alkanut rikkoontumaan. Kommunistit, jotka pitävät valtiollisen vallan valtaamista ensimäisenä vallankumouksen ehtona, tapahtuipa tuo valtaus sitten väkivalloin tai rauhallisesti äänestyksen kautta, alkavat vähitellen vieromaan syndikalistien joukkohyökkäilyyn tähtäävää ohjelmaa, pyrkivät vähitellen sille vastapainoksi esittelemään vanhoja sosialidemokratian keinoja ja syndikalistit taas puolestaan koettavat vierottaa joukkoja mahdollisimman kauaksi siitä ajatuksesta että yhteiskunnallinen vallankumous olisi alotettava valtaamalla valtio äänestystoiminnan kautta.

Saksassa, jossa syndikalistit viime talvisen vallankumouspalon aikana liittyivät kommunisteihin, on tämä vallankumousinnon laskeutuminen ja rauhallisia taistelutapoja lähentelemineen aiheuttanut jo halkeaman kommunistipuolueessa. Täällä ilmestyvä Communist Labor kertoo tuosta hajoamisesta seuraavasti:

"Viimeisessä Saksan kommunistipuolueen konferenssissa hajaantui puolue kahteen osaan, syndikalistien ja keskittymistä kannattavien ryhmiin. Ensiksi mainittujen julistuksessa sanotaan: "Puoluekonferenssissa hyökkäsi S. K. P. toimeenpaneva keskuskomitea edustajia vastaan puolueen ohjelman periaatejulistuksella, jota ei oltu sitä ennen jätetty järjestölle päättämistä varten. Näiden periaatteiden lopussa oli huomautus, että kaikkien toverien jotka eivät hyväksy näitä periaatteita on jätettävä puolue. Nämä periaatteet vaativat parlamenttaarisen toiminnan periaatteellista tunnustamista ja että S. K. P. hylkää kaiken federalismin syndikalistisena. Tämä kohta on kohdistettu nähtävästi ei ainoastaan työläisten liittoja (Federationeja) vastaan, vaan myöskin kaikkia joukkojärjestymistä vastaan, mikä muodostuu proletariaatin kansanvallan pohjimmaiseksi järjestymismuodoksi. Tämän päätöksen tarkoituksena oli muodostaa S. K. P:sta tiukasti keskitetty johtajain liike, aikomuksella taata jo etukäteen, edellyttäen että proletariaatti tulee olemaan voitokas, ettei proletariaatin diktatuuri tulisi olemaan mitään muuta kuin kommunistipuolueen diktatuuri, jota edustaisi joukko johtajia. Kahdeksantoista 43 edustajasta vastusti näitä periaatteita ja heidät julistettiin heti olevan ulkona puolueesta ja määrättiin jättämään konferenssi heti. Osa näistä edustajista päätti erikoiskonferenssissa heti, että halkeama jonka toimeenpaneva keskuskomitea oli tehnyt, oli tarkotettu Saksan proletariaatin vallankumouksellisen joukkoliikkeen selkärangan murtamiseksi. Nämä edustajat ovat pidättäneet itselleen oikeuden järjestää puolue uuteen muotoon, jättäen alottavan työn tekeminen tällä tarkotuksella Hampurin paikallisosaston tehtäväksi.

Samassa selostuksessa vielä mainitaan, että halkeamaan oli pääsyynä kysymys parlamenttarismin tunnustamisesta jota 25 edustajaa 43 edustajasta kannatti".

Noin on käynyt Saksassa. Sama seikka pitää nähtävästi täkäläiset kommunistit erossa toisistaan, sillä kommunistipuolue seuraa menettelytavoissaan niin täydellisesti syndikalismia edustavan tuplajuun menettelytapaa ja ohjelmaa, työmaa järjestöineen y. m., että on vaikea nähdä niiden välillä eroa muuta kuin nimessä ja siinä että ne, kaikkien suurta tavottelevien pikkujärjestöjen tavoin, ovat perin kateellisia toisilleen. Kommunistinen työväenpuolue taasen näyttää antavan jonkunverran arvoa parlamenttaariselle toiminnalle, vaikka sekin omaa hyvästi syndikalistisia ominaisuuksia ja aineksia.

Tästä kommunistipuolueen syndikalistisuudesta huolimatta näyttää se saavan monien suomalaistenkin kannatuksen, esimerkiksi Minnesotassa. Mutta miksikäs ei; ovathan monet sikäläiset suuntamiehet öhrnit, Sulkaset y. m., vanhastaan sukua tuollaiselle liikkeelle.

Roslyn, Wash.

S. s. osaston kokouksessa yk. 28 p. käsiteltiin m. m. seuraavia asioita: S. S. Järjestön viime edustajakokouksen pöytäkirjaa päätettiin tilata 4 kappaletta. Äänestettiin enemmistön ja vähemmistön ponsista ja osaston jäsenet näkyivät olevan niinkuin yksi mies puolueessa pysymisen kannalla. Enemmistön ponsia vastaan 10 ja vähemmistön ponsien puolesta 10. Piirijärjestöjen poistamisen puolesta 10 eikä yhtään vastaan. S. S. Järjestön toimeenpanevan komitean ehdokkaista saivat ääniä kaikki jonkun verran, heistä kun emme ketään tunteneet niin niitä piti äänestää summassa.

Osaston virkailijoiksi ensi vuoden ensi neljännekselle jäivät entiset, paitsi Mrs. Hillille jäi rahastonhoitajan sekä kirjeenvaihtajan toimi.

Joku sana Roslynin suomalaisille. Näin vuoden vaihteessa sopisi teidä silmäys menneeseen vuoteen ja tarkastaa mitä on tehnyt, vai onko tehnyt mitään vallassa olevan riistojärjestelmän poistamiseksi. Täällä, samoinkuin muuallakin, on suomalaisia jotka eivät kuulu sosialistipuolueeseen, sanomalehtiä ei tule minkäänlaisia, muusta kirjallisuudesta puhumattakaan. Toosataan vaan Venäjän vallankumouksesta ja syytetään tämän maan sosialisteja että ne eivät saa mitään aikaan, eikä huomata sitä seikkaa, että työväen suuri enemmistö tässä maassa on yhtä tietämätöntä yhteiskunnallisista kysymyksistä sekä vallankumouksen edellytyksistä kuin hekin. Miten silloin voi tulla vallankumouksen teko kysymykseenkään? Nyt olisi jo aika harkita vastaista toimintaa ja ensimäinen tehtävä on liittyä sosialistipuolueeseen sekä tilata sosialistinen sanomalehti, jonka avulla voi seurata aikaansa ja eri maiden työläisten taistelutapoja, sekä muun kirjallisuuden avulla tutustua enemmän yhteiskuntaan ja siinä ilmenevään eri luokkain välisiin suhteisiin. Näin toimien voi olla tyytyväisempi seuraavan vuoden vaihteessa toimintaansa kuin nyt, jolloin täytyy myöntää ettei ole tehnyt mitään itsensä ja luokkansa eduksi. — **Eppu.**

Yakima, Wash.

Olen monta eri kertaa kiusannut päähuonoani siellä, että mitä sitä pitäisi tietää, jos pääsisi Toverin uutisosastoon rehentelemään. Siellä kun on toimittajia kuin Vilkkilässä kissoja — niin mahtaa olla ylen mahdotonta päästä niiden sensuurin läpitse. Teen nyt kuitenkin ryntäyksen ja luen "minävaivaisen" joka olkoon todistajana että olen tehnyt täydellisen parannuksen. Työtoverit ja kaikki joilla aivot on, yhtykää

KATSAUKSIA

Viimeinkin saapuneet.

Ne kartat joita jaetaan palkinnoiksi lehtemme tilaajille, ovat viimeinkin saapuneet. Ne ovat tavallista seinäkartan kokoa ja hyvin selviä. Toisella puolella on Suomen kartta suomalaisilla selityksillä, sekä joitakin maisemakuvia Suomesta, ja toisella puolella on Keski-Europan kartta sellaisena kuin se nykyisten rajojen mukaan näyttää.

Kun vertailee Keski-Europan nykyistä karttaa entiseen, näkee mitkä muutokset ovat tapahtuneet sodan aikauksina. Ensinnäkin näkyy kartantekijä pistäneen Ahvenanmaan Ruotsille, kyselemättä kai keltään siihen oikeutta, ja suuri osa nykyistä Neuvosto-Venäjän aluetta on värjätty huononpunaisella Liettuan värillä. Itävalta on väritetty vieraillä väreillä niin että alkuperäisestä vihreästä ei ole jäällä kuin pieni kaistale, ja Unkarin vaalenkeltanen alueikky peittyneen melkoiselta osalta Tshekko-Slovakian vaalennoella punaverillä. Puolan vihreä on syöpynyt suureen osaan Saksaa yhdeltäpuolelta ja Ranskan toiselta. Jugo-Slavia on peittänyt kokonaan Serbian, Montenegron ja Albanian ja valittaisi vähreineen koko Adriatmeren läntistä rannikkoa, ellei Italia väittäisi edelleen omaan Tahmatian rannikkoa kuuluvan itselleen. Ja lopun'en lopuksi on Kreikka värittänyt koko entisen Europan Turkin, ettei Turkista löydy enää Europan kartalta ollenkaan.

Parissa kohdassa esiintyy yleisiä nectysalueita; tarkoitaa viisiin että siellä on lähmäs[illegible] äärestys johonkin puolueeseen yhtymistä, tahtoo itsemäiseksi ä[illegible], ellei tarkoitusitä, että [illegible]kuyhälistön sallitaan kerran vuodessa raikaata, kuka sortavan luokan edustajista tulee parlamentissa sortamaan ja edustamaan heitä."

Nämä kartat ovat siksi tarpeellisia kapineita, että jokaisen on tilattava itselleen Toveri, saadakseen kartan itselleen. Sitte vasta voi väittellä ovatko kartantekijät osuneet rajoihinsa ja väreineen läheskään oikeaan.

Käytettävänäni ei ole kuvaa kartan molemmista puolista, mutta toisesta on ja sen julkaisen tässä. Näin pienessä koossa ei kartta luonnollisesti näytä enää riittävän selvältä, varsinkaan sanomalehtipaperille painettuna, mutta vakuutan että se on solvä ja yksityiskohtainen, jopa useita kylilkin on merkitty siihen. Sitä ilman ei enää pitäisi jäädä yhdenkään ihmisen, varsinkaan kun sen on ilmaiseksi, kunhan vain lähettää yhden puolenvuoden tilauksen Toverille, joko uuden taikka uudistuksen.

Käytännöllinen keksintö.

Rosvopäällikkö Denikin, joka on pleijannut "koko-Venäjän" hallitsijaa jo pitemmän aikaa — pitemmän siihen verraten, mitä muut kasakkarosvot ovat siinä toimessa onnistuneet pysymään — on tehnyt oivallisen keksinnön. Hänen ilmotetaan kyllästyneen alituisiin päämajansa siirtämisiin kaupungista kaupunkiin, kuten hänen ja muiden kasakkarosvojen "strateegisiin tapoihin" on viime aikoina kuulunut, suojellakseen miehiään "bolshevismin saastalta". Denikin ei kuitenkaan ole luopunut päämajastaan, eipä suinkaan, vaan siirtänyt sen eräälle Asovan meressä olevalle laivalle.

Kaapro Jääskeläinen esitti kerran että Toverille olisi rakennettava talo lotjalle, joka voitaisiin kulettaa kaupungista kaupunkiin aina sen mukaan, miten yleisäänestys kulloinkin päättää Toverin paikasta. Esitys ei kuitenkaan saanut riittävää kannatusta, koska Toverille ostettiin talo ihan saletilta astorialaiselta maaperältä, joka ei liiku eikä lainehdi. Mutta Kaapron esitys tuli otetuksi huomioon toisella taholla. Denikin, tuo kaikkien venäläisten rosvojen päällikkö, on sen pannut käytäntöön. Denikin kai arvelee, että paras on olla käytännöllinen. Sitä tietä hän voikin pikimmin päästä todelliseen päämajaansa — Thames joelle, jossa voi talvehtia kunnes hänen palveluksiaan jälleen tarvitaan länsimaisen imperialismin — anteeksi sivistyksen — palveluksessa.

Koltshak taitaa pian seurata veljiensä esimerkkiä ja muuttaa jonnekin japanilaiseen satamaan, josta venäläisten on mahdoton häntä löytää. Ikävä vaan, että Kaledines, Korniloff, Judenitsh ja muut venäläiset rosvopäälliköt eivät olleet yhtä kekseliäitä. Siinä tapauksessa olisi noita "koko-Venäjän" hallituksia vielä jälellä puoli tusinaa kaikenlaisten mahdollisten tarpeitten varalle.

Jälleen vanhan ratsun selässä.

Hevosten vaihdon keskellä virtaa sanotaan olevan vaarallista hommaa, mutta sellaiseenkin on ryhdyttävä, ellei muuta pelastusta näytä olevan. Yhdysvaltain demokraattinen puolue on nyt keskellä virtaa, kuvannollisesti puhuen, josta sillä ei näytä olevan mitään pelastusta. Sen toimenpiteet viime aikoina ovat vierottaneet sen siinä määrässä äänestäjäjoukosta, että sillä ei ole mitään toiveita valtaanpääsystä muuttamatta ratsua. Wilson ei enää kelpaa, eikä Wilsonin politiikalla voi enää ratsastaa. Viime vaaleissa kelpasi vaaliratsuksi "hän-pitää-meidät-poissodasta", mutta tämän vuoden vaaleissa ei demokraattipuolue, joka ei tietenkään ole pettänyt lupaustaan, oikein voi ratsastaa valtilla "hän-piti-meidät-pois-sodasta"; ei, se on vaihdettava johonkin toiseen, jos saisi esimerkiksi vaikka tällaisen: "hän-olisi-pitänyt-meidät-poissa-sodasta", niin sillä ehkä voisi ratsastaa onnellisesti vaaleissa. Mutta sellaista on vaikea saada muilta kuin vanhalta Bryanilta.

Lieneekö siinä syy, että "Bryan ryhtyy jälleen tavottelemaan johtajavaltaa demokraattipuolueessa", eli "demokraattipuolue koettaa saada jälleen Bryanista itselleen vaaliratsua".

Oli miten oli, Bryanin ja demokraatien kerrotaan olevan "rauhanneuvotteluissa" Washingtonissa. Kaikissa tapauksissa on varma, että demokraattipuolue tarvitsee juuri Bryanin kaltaisen vaaliratsun. Mutta tuntuu että ei sitä enää voi kantaa sellainenkaan yksinään, tarvittaisiin ainakin kokonainen valjakko sellaisia.

Viisaasti viittaillaan jo siihenkin, että "Bryan vastustaa prokuraattori Palmerin suhtautumista lakkoihin". Niinpä niin, demokraattipuolue tietää hyvin, että sen väkivaltainen suhtautuminen lakkoihin on vienyt siltä enemmän kannatusta unionmiesten keskuudessa, kuin mitä kavaltaja Gompers voi sille hankkia, ja siksi pitäisi voida hylätä nimellisesti joitakin entisiä kolttosia — vaalien ajaksi, peitellä niitä vaikkapa haaveilija Bryanin kaapuun ja lupailla sen varjossa työläisille yhtä ja toista.

Kun elää tuleviin vaaleihin saakka, näkee monta kirjavaa konia vaaliratsuina. Jokainen vanha pati alkainen kaakki harjataan jälleen puhtaaksi ja niillä ajaa lonkutellaan valtaan, sillä äänestäjät elävät vielä hämärässä, jossa eivät näe minkälaisilla markkinoilla sitä oikeastaan ollaan.

Sivistystilastoa.

Alabamassa sijaitsevan Tuskegee Instituutin johtaja Robert R. Morton on lähettänyt käytettäväkseni seuraavan tilaston, jota voidaan nimittää sivistystilastoksi taikka miksi vain kukin haluaa. Näin se kuuluu:

Hyvä herra:

Lähetän käytettäväkserne myötäseuraavat tiedonannot lykkauksista viime vuoden ajalla. Tuskagee Instituten tilastollisen ja tutkimusosaston hoitajan Monroe N. Workin kokoamat numerot osottavat, että vuoden ajalla tapahtui 82 lynkkausta, joista 77 etelävaltiolssa ja 5 länsi-pohjoisvaltiolssa. Se on 18 enemmän kuin vuonna 1918, jolloin tapahtui ainoastaan 64 lynkkausta. Lynkatuista oli 75 neekeriä ja 7 valkorotuista, ollen neekerien joukossa yksi nainenkin. Yhdeksäätoista lynkatuista syytettiin raiskauksesta taikka raiskaamisyrityksestä. Seitsemän uhreista poltettiin kuoliaaksi. Yhdeksän poltettiin tappamisen jälkeen. Poltetuista syytettiin kolmea raiskauksesta, kahta murhasta, yhtä sheriffin taposta ja yhtä vastaan ei ole ilmotettu mitään syytöstä.

Lynkkaukset pantiin toimeen seuraavissa valtioissa: Alabamassa 7, Arkansasissa 12, Coloradossa 2, Floridassa 5, Georgiassa 21, Louisianassa 7, Mississipissä 12, Missourissa 2, Nebraskassa 1, North Carolinassa 3, South Carolinassa 1, Tennesseessä 1, Texasissa 4, Hashingtonissa 1, Hest Virginiassa 2 ja Kansasissa.

Kunnioituksella,

Robert R. Morton,
Johtaja.

Tilaston suhteen on tarpeetonta mainita mitään, ne puhuvat itse puolestaan. Toivoa sentään sopii, että nyt kun kaikkialla ollaan niin ahkerassa "järjestyksen ja laillisuuden" voimaansaattamistouhussa, näissäkin valtioissa koetettaisiin päästä sen verran laillisuuteen, että syytetyt saisivat edes muodollisen tutkinnon ennen lynkkausta.

Sangen tasapuolista

Kukapa ei vielä muistaisi aikaa, jolloin äskeinen hiiliakko oli käynnissä. Kun lakko oli saatu säretyksi, selitettiin kyllä, että miehille ei tehty mitään myönnytyksiä, mutta että kaikissa suhteissa palataan ennalleen sillä poikkeuksella, että palkat korotetaan neljällätoista prosentilla.

Olisi luullut, että tätä päätöstä pakotetaan hiiliparoonitkin noudattamaan, mutta toisenlaisen käsityksen saa, kun tietää että Wilkesonin kaivoksia pidetään käynnissä rikkurivoimalla, ilman että viranomaiset olisivat ryhtyneet mihinkään toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi, vaikka mainarien toimesta on tehty valituskin. Saattaa olla, että tuonnempana annetaan joku muodollinen toivomus, että Wilkesonissakin olisi tunnustettava unio, mutta sen pitemmälle tuskin mennään.

Jo joulukuun 10 p:nä tiedotti prokuraattori Palmer Washingtonin ku-